

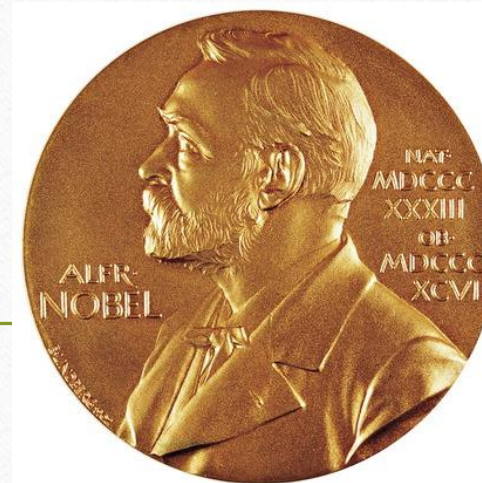
Polskie Noblistki

Patronki Szkoły Podstawowej
nr 360 w Warszawie

Opracowanie: Antonina Bień, klasa 5g



Nagroda Nobla



Nagroda Nobla jest powszechnie uznawana za najbardziej prestiżowe wyróżnienie w świecie nauki i nie tylko. Zgodnie z testamentem Alfreda Nobla, fundatora nagrody, od roku 1901 wyróżnienie przyznaje się za wybitne zasługi dla ludzkości w dziedzinie medycyny, fizyki, chemii i literatury. Osobną kategorią jest też Nagroda Pokojowa.

Polscy nobliści to znaczne grono
7 osób, w tym 3 kobiety:

Maria Skłodowska-Curie



Wisława Szymborska

Olga Tokarczuk



Wisława Szymborska

Poetka i eseistka

Urodziła się 2 lipca 1923 roku
w Bninie, pod Poznaniem.

Zmarła 1 lutego 2012 roku
w Krakowie.





Poetka debiutowała w marcu 1945 r. wierszem *Szukam słowa*, ogłoszonym w dodatku do „Dziennika Polskiego”.

Wisława Szymborska wydała 13 tomów wierszy:

Dlaczego żyjemy (1952), *Pytania zadawane sobie* (1954), *Wołanie do Yeti* (1957), *Sól* (1962), *Sto Pociągów* (1967), *Wszelki wypadek* (1972), *Wielka Liczba* (1976), *Ludzie na moście* (1986), *Koniec i początek* (1993, 1996), *Chwila* (2002), *Dwukropek* (2005), *Tutaj* (2009) oraz – opublikowany pośmiertnie, niedokończony tom *Wystarczy* (2012).

Poetka otrzymała wiele prestiżowych wyróżnień:

- w 1991 r. przyznano jej Nagrodę im. Goethego,
- w 1995 r. została laureatką Nagrody Herdera,
- w maju 1995 r. Uniwersytet Poznański nadał jej tytuł doktora honoris causa,
- w 2001 r. została członkinią honorową American Academy of Arts and Letters.



Nagroda Nobla w dziedzinie literatury

W 1996 r. Wisława Szymborska odebrała literacką Nagrodę Nobla

„(...) za poezję, która z ironiczną precyzją pozwala historycznemu i biologicznemu kontekstowi ukazać się we fragmentach ludzkiej rzeczywistości”.



Polską poetkę uhonorowano za całokształt twórczości, a zwłaszcza za "za poezję, która z ironiczną precyzją pozwala historycznemu i biologicznemu kontekstowi ukazać się we fragmentach ludzkiej rzeczywistości".

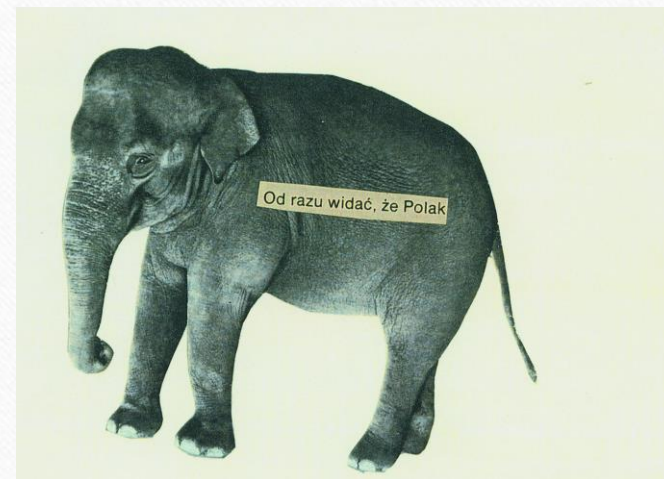
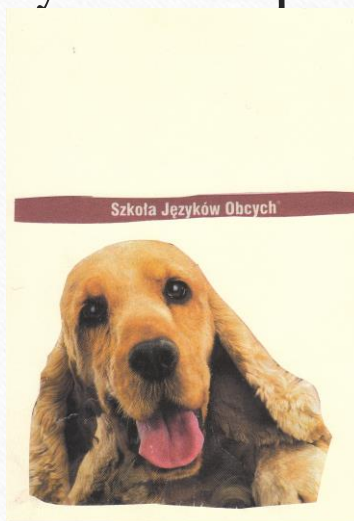
Najpopularniejszym wierszem Szymborskiej, który zrosł się z polszczyzną i cytowany jest czasami bez świadomości, że to poezja noblistki, jest utwór *Nic dwa razy*:

*Nic dwa razy się nie zdarza
i nie zdarzy. Z tej przyczyny
zrodziliśmy się bez wprawy
i pomrzemy bez rutyny. (...)*

Wiersz został zamieszczony w tomie *Wołanie do Yeti* (1957), ale dwa lata wcześniej opublikowało go czasopismo „Twórczość”.

Poezja Wisławy Szymborskiej charakteryzuje się lapidarną formą, w której znajduje się miejsce zarówno dla ironii i żartu, jak i dla refleksji nad światem i egzystencją człowieka. Dzięki tłumaczeniom na wiele języków wiersze poetki znane są na całym świecie.

Do mniej znanych aspektów twórczości poetki należy pisanie felietonów i esejów, krytyka literacka, tłumaczenia literatury francuskiej, ilustrowanie książek, a także tzw. wyklejanki-kolaże, z których robiła pocztówki, które wysyłała znajomym.



Poetka tworzyła wiersze skłaniające do głębokich refleksji, filozoficzne felietony i błyskotliwe eseje, a także żartobliwe wierszyki:

limeryki, **lepieje**, **altruitki**.

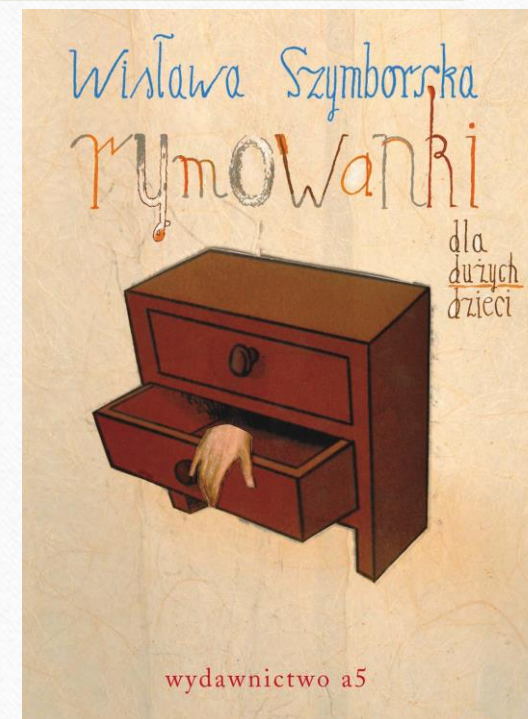
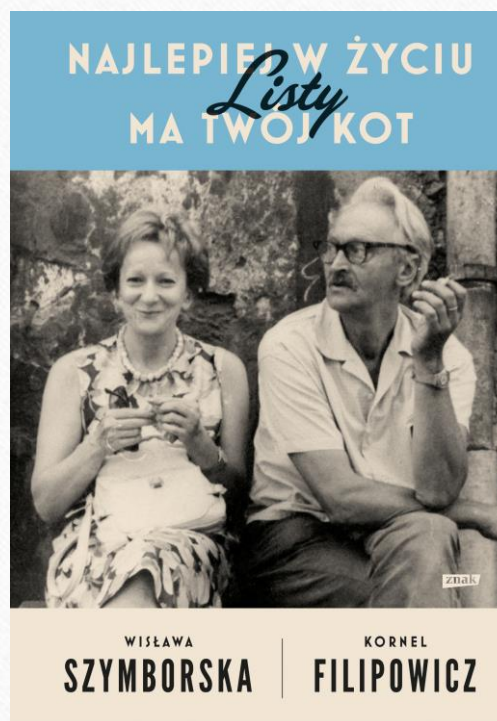
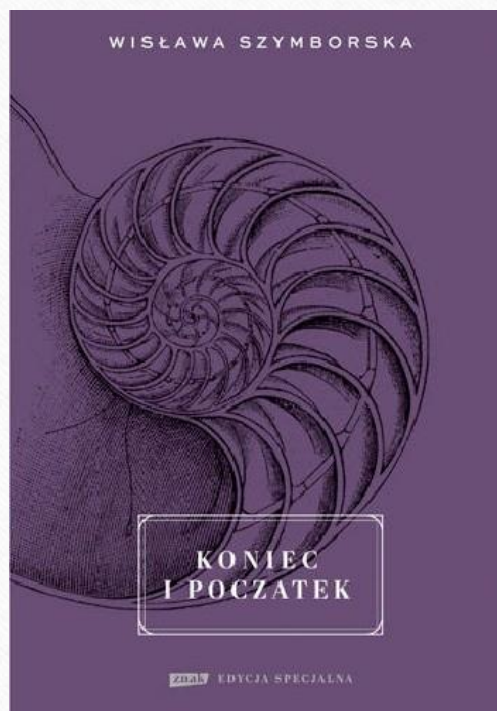
*Pewien działacz imieniem Mao
narozrabiał w Chinach niemao.
Dobrze o nim pisao
usłużne „Żenmin Żypao”,
bo się bardzo tego Mao bao.*

*Lepiej nie być w żony guście,
niż jeść boczek w tej kapuście.*

*Nie męcz aptek i lekarza
Sam znajdź drogę do cmentarza*

"Człowiek, który nie poczuł smaku swoich łez – nie jest prawdziwym człowiekiem".

W. Szymborska



Źródło:

- <https://www.szymborska.org.pl/szymborska/zyciorys/>
- <https://culture.pl/pl/tworca/wislawa-szymborska>
- <https://instytutksiazki.pl/aktualnosci,2,siedem-lat-temu-zmarla-wislawa-szymborska,2602.html>
- [https://poezja.org/wz/Wislawa_Szymborska/106/Nic dwa razy](https://poezja.org/wz/Wislawa_Szymborska/106/Nic_dwa_razy)